

het V.D.H.-tje

WEKELIJKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL

VAN DER HEEM N.V., DEN HAAG, HOLLAND — EERSTE NEDERL. AUTORIJWIELENFABRIEK N.V.

Kerstnummer 1953

WAT BRACHT HET JAAR 1953

Ook dit jaar zullen we de gewoonte getrouw een overzicht geven van de voor ons bedrijf belangrijkste gebeurtenissen. Deze kondigden zich in het toen nog nieuwe jaar wel zeer snel aan.

De eerste dag van het jaar was al een voor ons bedrijf belangrijke. Want op die datum werd de Binkhorstpolder en dus ook ons bedrijf uit haar isolement verlost. Op deze dag deed bus W zijn intrede in de reisgids van de HTM en kreeg als eindpunt onze fabriek.

Ook met onze producten zette het jaar 1953 goed in. Het vlaggeschip van de serie 1952 werd de volke getoond en liet niet na indruk te maken. Na dit radioapparaat kwam een product van geheel ander makelij onze aandacht vragen de ERRES ventilator VT 7. Een ventilator met een waaierdiameter van 16" en regelbaar in drie snelheden.

De eerste Februari was een dag, die ieder rechtgeaard Nederlander nooit zal vergeten. Een schok ging door ons volk en een ieder was ervan doordrongen, dat hier snel hulp geboden moest worden. Ons bedrijf bleef niet achter en spontaan werd een week loon afgestaan voor het Nationaal Rampenfonds. Daar de directie het door het personeel bijeengebrachte bedrag verdubbelde, kon reeds op 4 Februari een bedrag van f 26.000,— overgemaakt worden op de girorekening van dit fonds. Het uiteindelijk bedrag bleek f 32.300,— te zijn geweest. Wat ons in die dagen wel zeer trof, was het medeleven van onze buitenlandse relaties. Uit vele delen van de wereld ontvingen wij telegrammen en Solex Parijs stelde zelfs een aanzienlijk bedrag ter beschikking voor de getroffen en onder ons personeel.

Maar de tijd ging verder en nieuwe gebeurtenissen vonden plaats. Onze president commissaris de heer J. van Randwijk vierde 28 Maart zijn 65e verjaardag, een dag waarop velen reeds zochten naar het mysterieuze radiotoestel 1453X en naar kandidaten voor de functie van TV-telefoniste. Sommigen maakten zelfs voorbereidselen voor het eieren-zoeken op 1 April, een evenement waarin zelfs de pers belangstelling had. Het Solexmerkteam bestaande uit de heer Kok en de heren C. en D. de Jong, bracht het in de zware rit om de Merkenbokaal tot de eerste plaats en had de trophee in triomf mee kunnen brengen als hij op de plaats aanwezig was geweest. Nu werd hij enige weken later officieel aan de leider van ons team overhandigd.

April zette, buiten de gebruikelijke moppen in met een voor ons bedrijf nog ongekend evenement, de huldiging van een werknemer, die 25 jaar aan ons bedrijf verbonden was, de heer A. L. v. d. Ree. Hij was de eerste, die deze eer te beurt viel. Verder werden wij verlost uit het enge keurslijf van de mogelijke bewegingsvrijheid in de pauzes. Het plantsoen naast onze fabriek werd voor het personeel opengesteld, uiteraard op voorwaarden.

Niet alleen de vogels deponeerden hun bekende ei in Mei, de VDH-ers volgden dit voorbeeld met hun stembiljet,

waarmee zij de, naar hun smaak, goede kleur voor een radiokast aangaven. Utrecht liet OPA weer opdraven. Nu werd deze goede man niet gebruikt voor het verzamelen van oud papier, maar diende hij ter ondersteuning van de Onze Producten Actie.

De kroning in Engeland was in Juni het onderwerp van de dag voor de televisie en dus ook voor ons bedrijf was dit evenement van zo groot belang, daar hier voor het eerst een internationale directe uitzending werd gegeven, die zeer goed geslaagd genoemd mag worden.

De Erres KY 537 kwam in de zomermaand onder het motto „zowel innerlijk als uiterlijk iets nieuws” onze aandacht vragen. Dit toestel was het eerste ERRES toestel, dat direct geschikt was zowel voor de ontvangst van FM als van AM zenders.

Augustus stond in het teken van de vierde VDH Solex-rallye. Helaas werkte het weer niet mee en zodoende viel deze rit min of meer in het water.

September was weer een maand met volop nieuwe gebeurtenissen voor ons bedrijf. Om te beginnen was daar het feit, dat van der Heem N.V. voor de eerste keer op de jaarbeurs te Utrecht een eigen stand betrok. Niet alleen radioapparaten werden op deze stand tentoongesteld, ook televisieapparaten, handboormachines, telexcommunicatie-apparatuur, omroep en versterkerinstallatie, transmissiemotoren en radarapparatuur werden er uitgesteld en mochten zich in een grote belangstelling verheugen.

Verder stond September in het sprookje der Ruimtelijke Weergave. De ERRES KY 536 deed zijn intrede en werd op een wel zeer speciale wijze bij het publiek geïntroduceerd.

Een uitzonderlijk jubileum werd in October gevierd. Toen was het 12½ jaar geleden, dat onze bedrijfsbrandweer, wier leden bij ieder brandweerpel enthousiast hun posten bezetten, werd opgericht. In deze maand werd tevens ons nieuwste product de SZ 40 in productie genomen. Deze vloerwrijver heeft de uitzonderlijke eigenschap de eerste drieschijvenvloerwrijver te zijn, die naast het boenen van de vloeren deze ook kan schrobben. De constructeurs zijn er niet ten onrechte trots op, dat deze elektrische machine, ondanks het feit dat zij met water in aanraking komt, door de KEMA volledig is goedgekeurd.

In November werd begonnen met het oplichten van de sluier, die nog steeds hing over de resultaten van het sociëtrisch onderzoek. De afdeling Verzending werd in deze maand verblijd met het in gebruik nemen van een nieuwe Austin truck en kouwelijk Nederland verwelkomde de Erres verwarmingsdeken BV3.

En December? Och, die maand is nog niet eens ten einde en ligt in zo'n recent verleden, dat we menen haar niet behoeven te memoreren.

Snelle hulp is dubbele hulp. Onder dit motto brachten personeel en directie in een tijdsbestek van enkele dagen een bedrag van f 26.000,— bijeen voor het Nationaal Rampenfonds.

A. L. v. d. Ree was de eerste werknemer, die 25 jaar in dienst van ons bedrijf was.

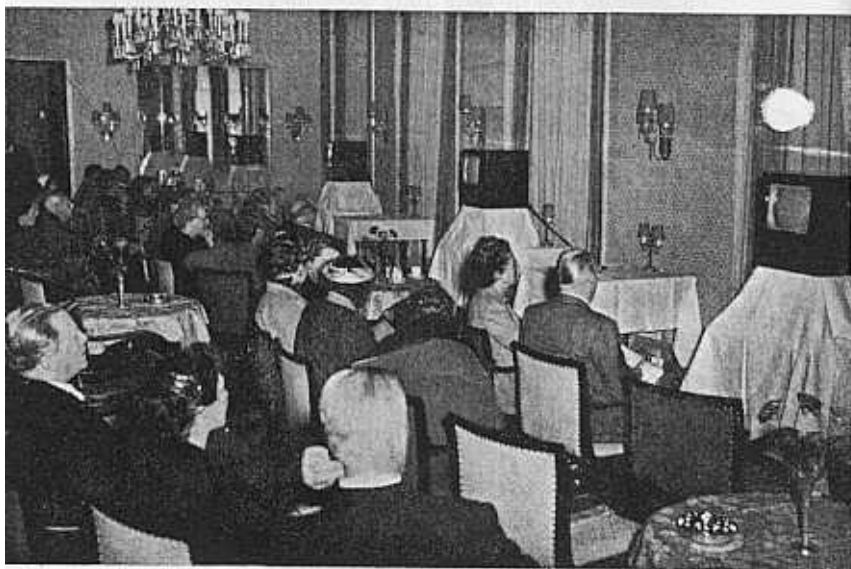
Nog onkundig van de grote prestatie die zij zullen verrichten staat het Solexteam, bestaande uit de heren Kok, C. de Jong en D. de Jong, aan de start voor de Merkenbokaal rit. Enkele uren later zullen zij, tot verwondering van ieder, uitgezonderd insiders, als winnaars de strijd beëindigen.

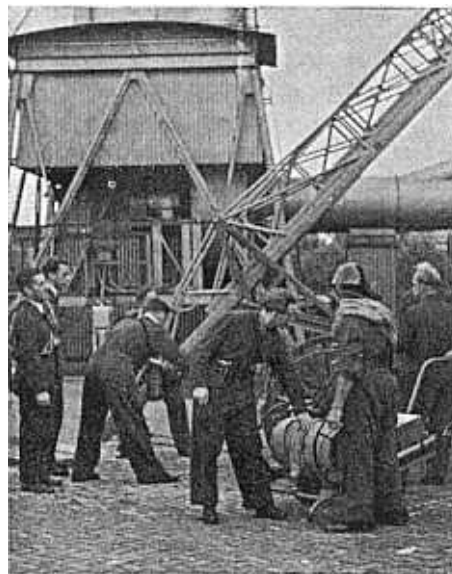
Met de Camera door

1953

Coronationday was een mijlpaal op het gebied van de Televisie. Voor het eerst werd een rechtstreekse uitzending gegeven van een gebeurtenis in het buitenland.

Ook de bedrijfsbrandweer vierde een jubileum. Begin October was het 12½ jaar geleden, dat zij bij het eerste brandweerappèl naar hun posten stormden.

Entrepôt Pepernoot

De redactie van het VDH-tje heeft niet alleen gemeend dit Kerstnummer een speciaal uiterlijk te geven, maar de lezers als extra attractie een verhaal te bieden, dat tot op heden nog niet in de Nederlandse taal is verschenen. Zij prijst zich dan ook gelukkig van de uitgever van de bekende Don Camillo-boeken toestemming te hebben verkregen, in dit nummer een verhaal te mogen plaatsen, waarin de Italiaanse schrijver Giovannini Guareschi een van de verkwikkelijke geschiedenissen beschrijft van zijn bekende figuren Don Camillo en Peppone.

Een ieder zal ongetwijfeld gehoord hebben van de twee films, waarin deze beide figuren de hoofdrol spelen, zodat een verdere introductie ons inziens overbodig is.

Op vijf-en-twintig-jarige leeftijd verdroeg Giosué het niet langer, dat ze hem in het dorp allemaal Pepernoot noemden, dus ging hij in de stad werken.

Hij bleef vijftien jaar weg en kwam toen in het dorp terug, goed in de kleren, goed in de centen en goed getrouwd.

Hij opende op het plein een mooie winkel en liet op het uithangbord zetten:

De zoon, waarover het uithangbord sprak, was nog geen tien maanden, maar die zoon was er niettemin en heette Anteo Bigatti. Maar de mensen bedachten zich geen minuut. „Giosué Bigatti en zoon Entrepôt,” zeiden de mensen.

En aangezien Giosué Bigatti Pepernoot heette, kwam Anteo Bigatti Entrepôt Pepernoot te heten.

Anteo kon er volstrekt niets aan doen, maar op de Bigatti's drukte nu eenmaal een tragisch noodlot, en die bijnaam bleef hem bij. Zijn vader en moeder hadden de strijd opgegeven; en toen op een dag Anteo, die nu zes jaar was, huilend uit school kwam, omdat zijn kameraadjes hem Entrepôt Pepernoot hadden genoemd, antwoordde zijn vader hem:

„Laat ze praten, Anteo. Wanneer je groot bent, zul je hun laten zien wie je bent!”

Anteo prentte zich die woorden in het hoofd, en als hij zich in het vervolg nog Entrepôt of Pepernoot hoorde noemen, incasseerde hij dat zonder een spier van zijn gezicht te vertrekken.

Met zeventien jaar echter begon de zaak hem toch hinderlijk te worden, want ook de meisjes noemden hem Entrepôt: toen zei hij tot zijn vader:

„Stuur me naar de stad om te studeren.”

Niemand in het dorp begreep, wat, voor de drommel, die Entrepôt in de stad studeerde. In de vacaties kwam hij terug in het dorp, en wanneer vrienden hem trachtten

uit te vragen, scheepste hij hen af met de opmerking: „Ik leer de practijk van de handel.”

Toen Entrepôt twintig was, ontplofte in het dorp de bom. Entrepôt had zangles, en bekwaamde zich voor zanger: het stond in de krant, onder het provincienieuws: Anteo Bigatti had aan het Conservatorium een bijzondere onderscheiding gekregen.

En er was geen twijfel mogelijk, want in de etalage van het „entrepôt” voor huishoudelijke artikelen was tegen het uitstalraam de krant geplakt met het betreffende bericht rood omrand.

Men wachtte, tot Entrepôt terug zou komen voor de vacantie, maar Entrepôt kwam niet terug. „Entrepôt is met de noorderzon vertrokken,” zeiden de mensen.

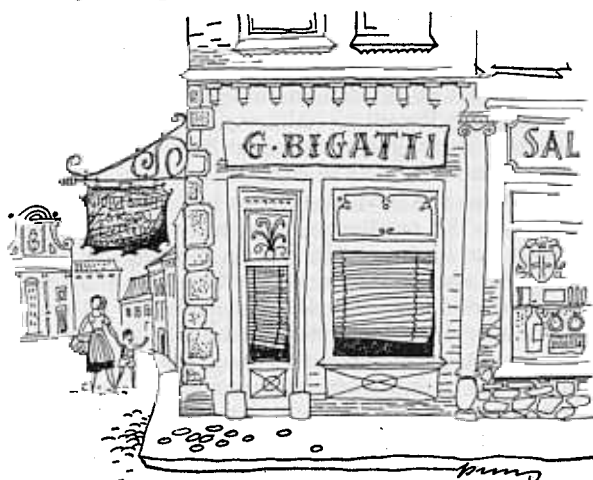
Vijf jaar daarna stierf de oude Bigatti. De oude vrouw bleef enkele maanden in haar winkel treuren; toen, op een morgen, gingen de rolluiken niet omhoog, en ze bleven gesloten: het echtpaar Pepernoot was weer bijeen.

„Misschien is hij ook wel dood,” meenden de mensen, die Entrepôt niet zagen verschijnen voor de begrafenis van zijn vader noch op die van zijn moeder.

Maar Entrepôt was niet dood, en op een dag dook hij op in de kunstrubriek van een krant:

„Enorm succes van de tenor Anteo Bigatti in Argentinië.”

De mensen in het dorp stonden stomverbaasd: ze konden het zichzelf maar niet toegeven, dat die Entrepôt tot zoiets geweldigs in staat was.

Toen moesten zij het zichzelf en elkaar wel toegeven, want Anteo Bigatti werd steeds beroemder, en toen publiceerde het grootste dagblad van het land het interview, dat Anteo Bigatti toegestaan had aan de correspondent in New York.

In het interview verklaarde Anteo Bigatti, dat, als hij zijn talrijke engagementen met de voornaamste operatheaters van Amerika zou hebben afgewerkt, hij ook in Europa zou optreden en natuurlijk ook in Italië: en dat

was mooi en goed, maar voordien had Anteo Bigatti verklaard, dat hij geboren was „te Castelletto, een klein dorpje aan de oevers van de Po...”

„Wel alle duivels!” schreeuwden de mensen van het dorp. „Anteo Bigatti is hier geboren, niet in Castelletto! Anteo Bigatti is één van de onzen!”

Peppone liet het geboorteregister fotograferen en stuurde de fotocopie naar de krant met een nijldige protestbrief. De redacteur van de krant maakte van de gelegenheid gebruik en zond een speciale verslaggever naar het dorp om gegevens te verzamelen over de jeugd van de grote tenor.

Het bleek, dat allen het al wel onmiddellijk gemerkt hadden, dat Anteo Bigatti geroepen was om een groot zanger te worden, en allen hadden, toen hij nog maar een joggie was, al gezegd: „Die jongen wordt nog eens een groot man.”

Alleen Don Camillo verklaarde, toen de journalist hem kwam interviewen, dat hij er eigenlijk nooit iets van begrepen had:

„Hij zong op het koor het slechtste van allemaal. Ik herinner me, dat ik hem moest ontslaan, omdat hij geen stem en geen gehoor had. Als jongen was hij nogal zwijgzaam, nors en over het algemeen antipathiek.”

De krant drukte getrouw ook Don Camillo's verklaring af, en de zaak werd zo hoog opgenomen, dat Peppone een publieke vergadering organiseerde om verontwaardigd te verklaren, dat men betreurde, dat bepaalde mensen, hoewel bekleed met de dracht van dienaren van de godsdienst, iedere gelegenheid benutten om vooraanstaande kunstenaars omlaag te halen, die voortgekomen waren uit de eerlijke en gezonde arbeidsgemeenschap.

Hij zei voorts nog, dat het dorp er groot op ging om als zoon Anteo Bigatti te hebben, hoezeer ook belastend door het middeleeuws vooroordeel van het clericalisme, dat had getracht om de schitterende carrière te bezoedelen van een zanger, wiens stem op haar allerschoonst weerklonken had in de voornaamste theaters van heel de wereld, en die door zijn prestaties de goede naam van zijn geboorteland en zijn geboortedorp hoog hield.

Don Camillo trok er zich niets van aan. Hij antwoordde enkel:

„Ik kan het de goede God toch moeilijk kwalijk nemen, dat Hij mij niet zo'n fijne, musicale intuïtie geschonken heeft als de rest van het dorp, maar mij begiftigd heeft met de veel belangrijker deugd van oprechtheid.”

Er ging enige tijd voorbij, en iedere keer, dat de een of andere krant het over Anteo Bigatti had, werd het knipsel van het bericht of het artikel aangeplakt bij alle cafés en alle grotere zaken.

De dag, dat de kranten en de radio het bericht brachten, dat Anteo Bigatti in Italië was aangekomen, scheen het dorp gek van geestdrift, zodat het beslist noodzakelijk werd om een comité te vormen.

„Anteo moet hier komen!” zei het dorp. „Het eerst van al moet hij in zijn geboorteplaats komen, dat hem heeft geïnspireerd en bijgestaan en gesteund in zijn eerste, moeilijke strijd. Hij moet hier komen, bij zijn vrienden, te midden van de gezellen zijner jeugd, bij hen, die zijn doden vol liefde verzorgd hebben! Zijn stem is de stem van dit land; het is onze stem, en wij hebben het recht om die stem, eerder dan wie ook, te horen.”

Het comité werkte de hele dag en de hele nacht en besloot tenslotte: „Iemand van ons moet onmiddellijk naar Milaan vertrekken, hem de dringende boodschap van het dorp overbrengen, en hem duidelijk maken, dat het zijn dure plicht is om minstens één avond in het dorp te zingen. Die avond zal tot in de puntjes georganiseerd zijn, en wij garanderen de tegenwoordigheid van alle kopstukken van de provincie en van de Italiaanse pers.”

De moeilijkheden begonnen, toen het er om ging, wien men naar Milaan zou sturen om de beroemde tenor met zijn gloeiende welsprekendheid te overreden.

Peppone bracht in het midden, dat hij graag gegaan

zou zijn, maar gezien zijn politieke positie, was het niet onwaarschijnlijk, dat de beroemde tenor, die juist uit Amerika kwam, ten aanzien van de communisten niet voldoende objectief was ingelicht.

Toen werd besloten, dat, om alle moeilijkheden te vermijden, de pastoor met de burgemeester zou meegaan.

En Don Camillo moest het wel aannemen, al was het alleen maar uit nieuwsgierigheid om zich er persoonlijk van te overtuigen, wat er geworden was van dat joggie, dat een stem had als een verscheurde trompet.

Peppone, om door een ringetje te halen, met een mescherpe plooi in zijn broek, glanzende ere-sjerp, met boordje en das, en verder gesierd met een vulpenhouder, zag er uit alsof hij van binnen en van buiten gesteven was. De woorden kwamen hem niet verder dan tot zijn boordeknoopje en keerden dan verschrikt weer terug om zijn maag van streek te maken.

„Doet u het woord, Eerwaarde,” zei hij, toen ze voor het grote hotel in Milaan stonden. „Spreekt u ook namens mij. Maar probeer me niet te grote dwaasheden te laten zeggen.”

„Wees niet bang, kameraad,” verzekerde hem Don Camillo. „Ik zal je de gewone stomiteiten laten zeggen.”

Men liet Don Camillo en Peppone een heel tijdje wachten, voordat ze werden toegelaten. En toen ze voor de deur van het appartement van Anteo stonden, waren ze alletwee nogal zenuwachtig.

Een heel afgemeten heerschap ontving hen.

„Ik ben de secretaris,” verklaarde hij. „De commendatore is zeer vermoeid en ik verzoek u dus om het kort te willen maken.”

Anteo, gekleed in kamerjas, zat in een reusachtige fauteuil van rood fluweel. Hij was een krant aan 't lezen en hief langzaam het hoofd op.

„O, neem me niet kwalijk,” fluisterde hij met een stem, die van heel ver scheen te klinken. „Zegt u het maar.”

Peppone stootte met de elleboog Don Camillo aan, die naast hem stond en met open mond de beroemde tenor aankeek.

„Luister,” stamelde Don Camillo, „wij zijn hier, de burgemeester en ik, om u de toegenegen en hartelijke welkomstgroeten van het dorp over te brengen.”

Anteo Bigatti glimlachte heel even.

„Van het dorp,” vroeg hij kalm. „Neemt u mij niet kwalijk, maar van welk dorp?”

Don Camillo, die tot dusver een beetje overdonderd geweest was, nam nu met beslistheid de leiding.

„Van ons dorp,” antwoordde hij. „Van het uwe, van het mijne en van dat van meneer de burgemeester. Het dorp kortom, waar u geboren bent.”

Anteo Bigatti glimlachte met een scheef gezicht.

„Heel interessant en heel vriendelijk en aandoenlijk,” antwoordde hij. „Inderdaad, een alleraardigste attentie.”

Don Camillo begon de zaak door te krijgen en gelukkig was Peppone erin geslaagd om zijn „boordjescomplex” te overwinnen en voldoende kracht aan zijn woorden bij te zetten.

„Commendatore,” zei Peppone, „ons dorp is trots op u en heeft altijd met spanning en aandacht uw wereldsuccessen gevolgd. En daarom zijn wij hier om u, los van alle politiek, namens allen het grote voorrecht te vragen, ons dorp met een bezoek te willen vereren.”

„Juist,” antwoordde hij, „maar ik heb zoveel verplichtingen en engagementen, dat het me absoluut onmogelijk is.”

De secretaris breidde de armen uit en schudde het hoofd.

„Onmogelijk,” zei ook hij, „absoluut onmogelijk.”

Don Camillo mengde zich nu in het gesprek.

„Wij begrijpen het volkomen, *commendatore*. De beroemde tenor moet werkelijk wel heel bijzondere en dringende verplichtingen hebben, dat zij het de zoon onmogelijk maken om enkele uren vrij te nemen om te gaan zien, of zijn ouders op een kerkhof of aan de rand van een sloot begraven liggen.”

Anteo Bigatti werd bleek. Toen werd hij rood. Maar Don Camillo had, na zijn vergiftigde pijl te hebben afgeschoten, de beroemde tenor de rug toegedraaid en begaf zich majestueus en waardig naar de deur. Peppone volgde hem.

Maar ze waren nog niet aan de trap, of de secretaris had hen ingehaald.

„Neemt u mij niet kwalijk, heren,” hijgde hij. „Maar er is een misverstand. Maakt u zich niet bezorgd; laat u alles maar aan mij over; ik breng het wel in orde; ik zal wel een middel vinden om een van zijn engagementen uitgesteld te krijgen. Morgen krijgt u een telegram van me. Maar laat de pers er buiten. De zaak is duidelijk, is eenvoudig. Waarom zouden we de pers er bij halen?”

Don Camillo begreep, dat de ander nu aan het kortste eind trok en liet niet los.

„Juist,” zei hij. „Wij hebben een plechtige ontvangst ter verwelkoming van de *commendatore* georganiseerd, die dan des avonds wel zo vriendelijk zou willen zijn om voor ons mensen van het dorp een stukje te zingen. Aller verwachtingen zijn hooggespannen. Het is bovendien voor een liefdadig doel. De autoriteiten en de pers zullen worden uitgenodigd. Het wordt iets, de *commendatore* waardig.”

De secretaris slikte de bitter pil.

„Laat u mij maar m'n gang gaan,” antwoordde hij. „De *commendatore* zal bij u komen zingen. Natuurlijk zal hij dat doen. Maar geen pers, geen autoriteiten . . . Anders krijgen we zware boetes te betalen, gezien de contracten, die hij getekend heeft. Laat het *en famille* blijven.”

Peppone straalde.

„Natuurlijk!” riep hij uit. „Anteo en wij zijn kinderen van dezelfde grond, dezelfde streek. We houden het *en famille*, intiem, zonder vreemden . . .”

Toen ze het hotel verlaten hadden, liepen Peppone en Camillo een hele tijd zwigend naast elkander voort. Toen verzuchtte Don Camillo:

„Peppone, ik zeg je, dat ik behoorlijker gehandeld zou hebben, als ik hem een draai om zijn oren verkocht had in plaats van zo tegen hem te spreken. God zou me die oorvijg nog wel vergeven hebben, maar die woorden heel moeilijk.”

Maar Peppone was een en al tevredenheid en voldaanheid en maakte zich niet druk over de geestelijke moeilijkheden van Don Camillo.

Het telegram arriveerde de volgende morgen. De *commendatore* zegde toe, te zullen komen en te zingen en stelde de datum vast. Peppone lanceerde onmiddellijk een triomfantelijk bulletin en het dorp bereidde zich er op voor om zijn illustere zoon waardig te ontvangen. De feestzaal kreeg een nieuwe en grote beurt. De muren werden opnieuw geschilderd; de deuren opnieuw gebeitst. Ook werden er luidsprekers aangebracht, opdat de mensen buiten het ook zouden kunnen horen.

Anteo kwam vroeg in de middag van de vastgestelde dag en de mensen stonden al van 's morgens op hem te wachten.

Toen op het plein de reusachtige Amerikaanse slee van de tenor verscheen, bleef er geen kip meer in huis.

Anteo was in een allerslechtst humeur; hij stapte uit

de zwarte wagen, die door het stof van de wegen van La Bassa bijna wit geworden was. Met een vinger met sierlijk toegespitste nagel, tikte hij even tegen de revers van zijn keurig double-breasted, grijs en wit gestreept costuum en trok een vies gezicht:

„Een schandaal! Ik zit ook al helemaal onder het stof. Ik voel me bezweet en vuil! Breng me alsjeblieft onmiddellijk naar mijn kamer, zodat ik me wat kan opknappen.”

De mensen applaudisseerden en riepen: „Leve Anteo!” maar Anteo had alleen maar haast om naar zijn kamer te worden gebracht. Het feit, in het dorp te zijn aangekomen met een reusachtige slee, maar waarvan het effect half bedorven werd door het stof, dat de heerlijke glans van die wagen verduisterde, ergerde hem. En verder was hij ook zelf niet honderd procent. Zijn gezicht glom en miste iets van zijn gewone, uiterst verzorgde aanblik.

„Vlug, vlug, de kamer van de *commendatore*!” jammerde intussen de secretaris, die om de tenor heen circelde als een jager rond een bommenwerper.

Toen hij dan eindelijk de kamer zag, bedekte de secretaris het gezicht met de handen.

„Goeie genade! Hoe bestaat het? Hoe is het mogelijk? De kamer had toch wel behoorlijk mogen zijn!”

De waard van de herberg, die zijn witte linnen uit de kast gehaald had en de mooiste meubelen van het huis in de kamer had gezet, met inbegrip van de namaak-zilveren beker, die hij op een bokswedstrijd gewonnen had, voelde het schaamrood naar zijn wangen stijgen.

„Vlug, mijn bad!” riep Anteo en viel op een stoel neer. „Vlug een warm bad, en gauw wat, of er gebeurt iets!”

Allen hadden de kamer verlaten en stonden daar, als aan de grond genageld, voor de gesloten deur. Toen schoot de secretaris naar buiten.

„In Gods naam,” smeekte hij, „het bad! Het bad om 's hemels wil! De *commendatore* is er vreselijk aan toe! Het bad!”

Men keek elkaar aan; toen stamelde Peppone:

„Er is . . . er is geen bad . . . Begrijpt u: dit is een dorp . . .”

De secretaris zette grote ogen op.

„En hoe moet ik dat nu aan de *commendatore* vertellen? Dat wordt een drama!”

„We zullen onmiddellijk water opzetten en de waskuip klaarmaken!” stelde de waard voor. Maar de secretaris luisterde nog niet eens naar hem. Hij zei, dat er een bad gevonden moest worden.

„In het oude kasteeltje is een bad!” riep de Magere. „We zullen het in orde maken en dan kunt u hem zeggen, dat hij daar een bad kan nemen.”

Peppone, de Magere en de Veldmuis renden naar het kasteeltje en zeiden tegen de huisbewaarder, dat ze hem levend zouden villen, als hij hun dat bad niet voor het algemeen welzijn afstond.

Er was inderdaad een bad. In 1920 had die gek van een Trambini het daar laten plaatsen, toen hij het zich in zijn hoofd had gehaald, dat hij half van adel was. De geiser moest met hout gestookt worden. Het was een hoog geval van koper. Het bad zelf was van gietijzer. Het was geel van vuiligheid en lag vol aardappelen en uien.

De Magere vloog naar de werkplaats van Peppone om zoutzuur te halen; en intussen beijverden de Veldmuis en de oude huisbewaarder zich het bad leeg te ruimen. Peppone deed een aanval op de geiser. Hij werkte koortsachtig en slaagde erin om het voorhistorisch geval met water gevuld te krijgen. Het ding hield zich goed, en toen maakte Peppone het vuur aan.

Toen de Magere na een kwartier met het zoutzuur terugkwam, ontplofte de geiser.

De generale staf aanvaardde met bedroefde gezichten de terugtocht en troffen voor de herberg de secretaris, die met een nors gezicht op hen wachtte.

„We hebben het bad gevonden,” verklaarde Peppone, „maar de geiser is gesprongen.”

De secretaris keek hem aan; toen zei hij met een stem, trillend van afschuw:

„Het geeft niet. De *commendatore* is bezig een bad te nemen in de waskuip!”

De mensen stonden nu in dichte drommen voor de herberg en wachtten.

Ze wisten dat Anteo Bigatti een bad nam en eerbiedigden zijn rust.

Na een half uur begonnen de mensen in de handen te klappen en te roepen: „Leve Anteo!” „Wij willen Anteo zien!” De fanfare kwam aan en speelde haar beste nummer, en Anteo moest nu wel aan het raam komen. Hij was gekleed in een oogverblindend geval van zij. Hij glimlachte, bewoog zijn blanke hand, en de enorme briljant, die hij aan de vinger droeg, schitterde in de zon.

Toen kwam de secretaris naar buiten en verzocht de mensen om de *commendatore* met rust te willen laten, want hij had rust en stilte nodig.

Het leek, alsof alles eindelijk rustig, vredig en in orde was, maar tegen de avond vroeg de *commendatore* iets te eten en ze brachten hem een enorme schotel met salami, spek, ham, eieren.

De secretaris begon bijna te huilen.

„Dat is niets voor een zanger! Dat is iets voor een stier!” jammerde hij. „Breng iets lights, wat bouillon, wat mager vlees, een klein glaasje Port . . .”

De waard, die zes hammen en acht worsten had aangesneden, voordat hij tevreden was, dacht, dat hij het besterven zou.

De bouillon, in allerijl klaargemaakt, bleek niet te drinken; het magere vlees was te taai; de boter was ranzig; de zoete landwijn smaakte naar terpentijn; de beschuitten leken wel hondenbrood.

De *commendatore* geleeke Zeus zelf, die men, in plaats van nectar, een stuk metworst had voorgezet.

Intussen verliepen de uren: de zaal was stampvol, het plein zag zwart van de mensen.

Dit was natuurlijk ook al weer helemaal verkeerd, want toen hij zich als een pantzerwagen door de menigte op het plein had gewerkt, vond Anteo Bigatti een stampvolle zaal, terwijl die helemaal leeg had moeten zijn om hem in staat te stellen met de pianist tot een accoord te komen ten aanzien van toonhoogten, toonaarden en de eventuele noodzakelijkheid om zo het een en ander te transponeren.

De mensen werden gedwongen om allemaal weer naar buiten te gaan, en dat ging vol gas. En toen was er het drama van de pianoleraar, die begeleiden moest en natuurlijk van toeten noch blazen wist. Maar eindelijk was dan toch alles in orde en konden de mensen weer terug de zaal in.

Peppone, die zich in een zwart pak gestoken had, waar hij bijna uitbarstte, omdat hij het had moeten lenen, begaf zich, toen de muziek op het plein het volkslied had gespeeld, naar het podium en stelde met een majestueus gebaar Anteo Bigatti voor, die gestoken was in een onbe-

rispelijk frak-costuum, gemaakt door de beste kleermaker van Piccadilly. Het applaus was iets geweldigs. Anteo maakte al glimlachend een buiging, als was hij niet in de feestzaal van zijn dorp, maar op het toneel van de Metropolitan.

Peppone draaide een geweldige speech af, die aldus eindigde:

„En nu zouden we graag willen zien, dat de grote Anteo Bigatti, onze grote Anteo, alvorens te zingen, een woord tot zijn vrienden sprak.”

De zaak hing Anteo ontzettend de keel uit. Hij trok een verveeld gezicht, aarzelde even, trad naar voren en zei met onverschillige stem:

„Ik zal voor u zingen *Celeste Aida*.”

De mensen zwegen en zaten Anteo Bigatti aan te starren, die langzaam, heel langzaam zich in postuur zette, de houding aannemend van de Goddelijke Zanger, die het mensdom, laag, vuil en verachtelijk, niettemin gaat onthalen op iets heerlijks en onvergetelijk schoons.

Alles hulde zich in een absoluut stilzwijgen, in een bijna bovennatuurlijke stilte. Nu was Anteo Bigatti gereed: de enorme briljant aan zijn vingers schoot duizenden stralen uit.

De piano preludeerde. De lippen van Anteo openden zich. Daar kwam zijn stem, en de mensen stonden er paf van. De mensen hielden hun adem in uit angst de lucht te vertroebelen, waarin die zilveren draad van welluidendheid zich voortspoon. En die draad, na zich in de stilte te hebben voortgeplant, begon in langzame windingen te stijgen, langzaam, heel langzaam, tot hoog in de hemel, tot aan de eerste sterren, en werd toen even ingehouden om zich met succes in het eindeloze te kunnen verliezen. En toen, onweerhoudbaar en onmiskenbaar, kwam er die valse, afgrijselijk valse noot.

Het was, alsof er een atoombom in Anteo's keel was ontploft; hij stond als aan de grond genageld en wilde zich met het weinigje adem, dat hem nog restte, tot de mensen wenden.

Maar toen brulde een stem:

„Entrepôt, ga maar in Argentinië zingen!”

En honderd andere stemmen donderden:

„Pepernoot, ga maar naar bed!”

„Pepernoot! . . . Pepernoot! . . . Pepernoot!”

Het werd zoiets als een opstand, een revolutie, een omwenteling. Eén wild en woest geschreeuw, wrede, onbarmhartig. Een woedend gefluit, als van honderd stoomketels, die op springen staan.

Toen ontplofte er een bulderend lachen midden in de zaal, dat door anderen overgenomen werd: en het werd tot een kolkende maalstroom.

Anteo Bigatti verbleekte: een paar ogenblikken bleef hij wezenloos staan en verdween toen door het achterdeurtje. Enkele minuten later kwam hij de herberg binnen.

„Arme Entrepôt Pepernoot, hebben ze je beschuitjes en zachtgekookte eitjes gegeven!” riep de waard hem honend na.

Hij gunde zich nog niet eens de tijd om zijn koffers te pakken, maar smeed, geholpen door de chauffeur en de secretaris, al zijn spullen zonder meer in de wagen. De ontzaggelijke Buick zette zich in beweging en verdween snel in de nacht.

Het was negen uur. De mensen bleven lachen tot één uur en gingen toen naar bed, omdat ze niet meer konden.

Om half één weerklonk en vergalmde de laatste „Pepernoot!” en om twee uur was het dorp in diepe slaap verzonken.

Om kwart over twee gleed er een ontzaggelijke, zwarte schim tot aan de rand van het marktplein en hield daar stil.

Een man trad uit de schaduw van het gevaarte en bleef staan, toen hij midden op het plein gekomen was.

Ineens sneed een heel hoge stem als een mes door de stilte. En die stem won steeds maar aan volume, werd

vol en krachtig en ongedwongen. Het was een lied, dat snel de arcades rond het marktplein scheen te doorlopen, toen opsteeg naar de hemel en de nacht vervulde.

Alle mensen werden wakker en openden hun ramen op een kier en ontwaarden met stomverbaasde gezichten Entrepôt Pepernoot, die was teruggekeerd en nu midden op het verlaten marktplein stond te zingen.

Een, twee, vijf, tien aria's; de een na de ander; de een nog moeilijker dan de ander; en de laatste was die, waarin Entrepôt een paar uur geleden in de dorpszaal was blijven steken: *Celeste Aida*.

Toen hij aan de hoge noot kwam, waar zijn stem uitgeschoten was, nam hij die zonder moeite; hij trof die hoge noot, die misschien nog nooit iemand ook maar bij benadering gehaald had, en plukte haar als was het een bloem, die hij neerlegde voor de stoffige rolluiken van het winkeltje, dat op zijn uithangbord het opschrift droeg:

GIOSUÉ BIGATTI & ZOON ENTREPOT

voor huishoudelijke artikelen

Toen stapte Entrepôt Pepernoot weer in zijn grote wagen en verdween. Niemand gaf een kik. Heel stil gingen de ramen weer dicht. En Don Camillo, die ook was opgestaan om te luisteren, ging terug naar bed en fluisterde:

„Jesus, maak, dat de zielen van zijn ouders het gehoord hebben.”

Originele handtekening van de
schrijver-tekenaar Guareschi

Nadruk verboden!

Sparen met kwartaalsparen

Op 1 Januari 1952 is het Kwartaalsparen in de plaats gekomen voor het sparen met budgetzegels. Wij zijn nu dus bijna 2 jaar bezig met dit nieuwe, eenvoudiger spaarsysteem, en het is wel eens aardig om iets over de resultaten te vertellen.

Eerst even in het kort de regels:

U geeft ons aan het eind van een kwartaal op hoeveel U per week of per maand wilt sparen. Het opgegeven bedrag wordt van Uw loon ingehouden, te beginnen in de eerste week of maand van het nieuwe kwartaal.

Aan het eind van dat kwartaal kunt U het gespaarde geld in contanten uitbetaald krijgen of het kan op een spaarbankboekje bijgeschreven worden, al naar gelang U ons dit opgegeven heeft.

De afgelopen 2 jaar gaven het volgende beeld te zien:

Begonnen werd met 101 deelnemers. Dit aantal is inmiddels gestegen tot 162.

In totaal werd in deze 2 jaren door de deelnemers gespaard ruim f 64.000,— waarvan f 43.000,— per kas werd uitbetaald en f 21.000,— op spaarbankboekjes van de deelnemers werd overgeschreven.

Zoals U ziet is dit geen onaardig resultaat. Maar wij vragen ons af, of niet veel meer van U aan kwartaalsparen kunnen meedoen. Hoevelen hebben in de afgelopen maanden niet voor onverwachte uitgaven gestaan in verband met de komende winter.

En hoe moeilijk was het dan om het geld bij elkaar te krijgen. Dit had op een prettige wijze via het kwartaalsparen voorkomen kunnen worden. Eenvoudiger en gemakkelijker kan het niet.

Daarom onze opwekking: Begin het nieuwe jaar met kwartaalsparen. U kunt een formulier krijgen op afdeling Sociale Zaken of bij Uw tijdschrijver. Vul het in en laat het bedrag liefst overschrijven op een spaarbankboekje, dat wij zo nodig voor U aanvragen. Zeg niet: „Ik kan het niet missen”. Begin desnoods met een klein bedrag. U zult zien, ook hier geldt: „Vele kleintjes maken één grote”.

Wij wachten op U.

NIEUWS VAN HET TOETSENBOARD

Fr vp„oddor ?svjomrdvjtokbrm ermdy s::r BFJrtd
hrmph:oklr grdyfshrm-

(Of de commissie Machineschrijven was niet helemaal brandschoon, of zij was zo vervuld van de komende feestdagen, dat zij bovenstaande heeft kunnen schrijven. Vermoedelijk heeft de typist de vingers één letter naar rechts gehouden. Dit is nu echt een staaltje van hoe het niet moet. — Redactie VDH-tie

Gejaagdheid!

Is het U ook opgevallen, dat in het jachtende tempo van de huidige tijd iedereen in deze maalstroom wordt meegesleurd. Let maar eens op, wanneer U voor de gesloten bomen van een brug of overweg luttele minuten hebt staan wachten. Zodra deze wegversperring is weggeval- len gaat een ieder, hetzij automobilist, fietser of voetgan- ger in versneld tempo verder om als het ware de geleden tijdschade in te halen.

Wat de gevolgen van deze jacht om de andere vóór te raken zijn, leest men dagelijks in de dagbladen.

Wat de noodzaak hiervan is, daarop kunnen geen van de genoemde categorieën U antwoord geven.

Wij worden onbewust door de maalstroom van het tempo van deze tijd meegevoerd in een roes, die naar hun dood of die van een ander leidt.

Kunt U zich voorstellen, dat op zekere avond in het Wes-

ten van den Haag een Egyptische duisternis heerste, toen de elektrische stroom uitviel. Het rumoerige verkeer was lam gelegd.

Automobilisten durfden niet verder met hun wagen, fiet- sers stapten veiligheidshalve maar af en de voetgangers durfden zich nauwelijks van het trottoir af te wagen.

Het tempo was weggevallen en daarmede kwam de mens weer tot innerlijke rust.

Men overwoog wat geoorloofd was en wat niet. De men- sen dachten plotseling aan zichzelf en aan hun mede- mensen. Deze stagnatie dwong hun hiertoe, zoals de voorbije jaren van de bezetting ons allen tot broeders had verenigd.

U vraagt, waarom kan dit nu altijd niet zo?

Laten wij het Kerstkindje als lichtend voorbeeld nemen met zijn liefde voor alle mensen en wij hebben de oplos- sing gevonden.

GOEDE KINDERLECTUUR

Wat is goede kinderlectuur? Dit is een vraag waarop Mejuffrouw Wolff, directrice van de Jeugdbibliotheek van de Openbare leeszaal te Den Haag op een onlangs voor de VDH-huisvrouwen gehouden lezing antwoord gaf.

Mej. Wolff sprak eerst over de opvoeding in het alge- meen. Ouders staan er op dat een kind goed eet, goed slaapt, netjes gekleed gaat, manieren heeft, enz. Ook let men er meestal wel op dat een kind niet te jong naar een bioscoop gaat. En als het dan al een film te zien krijgt, moet het een goede kinderfilm zijn.

Hoe is het nu met het boek, dat het kind leest? Wordt daar wel op gelet? En als er voorgelezen wordt (waarvan practisch alle kinderen zo bijzonder genieten), laten we ons dan wel eens voorlichten over goede boeken?

Het is zo belangrijk als ouders het boek, dat het kind leest, kennen. Want een boek kan heel veel invloed ten goede en ten kwade hebben.

Er zijn in ons land helaas betrekkelijk weinig goede kinderboekenschrijvers en -schrijfsters. Om kinderboeken te schrijven moet men het kind wel heel goed kennen en begrijpen. Er is dan ook veel jeugd-lectuur die de moeite niet waard is en bovendien veel geld kost. Er zijn vrij veel boeken, die op kinderen een verkeerde invloed heb- ben. Waar ze angstig van worden, of waarin streken staan, die beslist af te keuren zijn. Een voorbeeld van een slecht kinderboek is b.v. Pietje Bel, die altijd grappen uithaalt ten koste van anderen. Sprookjes die erg grieze- lig zijn en waar veel opeterijen in voorkomen, zijn voor jonge kinderen ook beslist verkeerd.

Kinderen worden daar nerveus van; bang in het donker, gaan slecht slapen enz.

Meisjes zo van een jaar of twaalf willen langzamerhand

romantische boeken lezen, waarin problemen naar voren komen waar alle jonge meisjes mee zitten. Het gaat er om dat deze problemen dan op bevredigende wijze worden opgelost.

Kinderen voelen meestal heel scherp aan of er goedkope en onoprechte oplossingen aan de hand gedaan worden. Sentimentele zowel als sensationele lectuur bevredigen meestal niet. Zij brengen vaak verwarring en angst.

U zult nu misschien denken, nadat U dit gelezen heeft: „Ja ze kunnen nu wel zeggen wat niet goed is, maar welke kinderboeken zijn dan wel goed?”

Een paar bekende kinderboeken-schrijvers kunnen wij U wel noemen. We denken aan de kostelijke kinderboeken van *Annie Schmidt*, aan de serie van Bolke de Beer door *Hildebrand*.

De Pinkeltjes van *Dick Laan*.

De serie over Dr Dolittle van *Hugh Lofting*.

De boeken voor wat oudere kinderen van *Lisa Tetzner*, en vooral niet te vergeten de prachtige kinderboeken van *Mevrouw Rutgers van der Loeff-Basenau*.

Wilt U verder inlichtingen hierover hebben, dan kunt U altijd terecht in de kinderleeszalen.

Bovendien is het natuurlijk uitermate belangrijk dat kin- deren zelf de kinderleeszalen bezoeken en op die wijze in aanraking komen met het goede kinderboek.

De adressen van kinderleeszalen in den Haag volgen hier- onder.

Bilderdijkstraat 1	den Haag (hoofdafdeling)
Colensostraat 4	den Haag (filiaal)
Gr. Hertoginnelaan 76	den Haag (filiaal)
Mient 277	den Haag (filiaal)
Paets v. Troostwijkstraat 81	den Haag (filiaal)
Rheinvis Feithlaan 30	Moerwijk (filiaal)

Kerstvertelling

door Nietha den Hartog

Ook de jongeren zijn in dit nummer niet vergeten. Nietha den Hartog, de bekende schrijfster van het kinderboek „Zonnekind” en de meisjesromans „Op onze schouders” en „Frank komt terug” verraste ons met een kerstverhaal voor de jeugd.

Midden in het heuvelland, waar 's zomers het koren de hellingen goudgeel doet glanzen en 's winters de sneeuw het landschap tot een sprookje tovert, lag een klein dorp. Het dorp zelf was niets bijzonders, het had een marktplaats, een kerk en een school net als de andere dorpen in de omtrek. De kinderen haalden er kattenkwaad uit zoals overal en de ouders straffen hen hiervoor net als in andere dorpen.

Aan de rand van dit dorp stond echter een huis, waarvan voor een goed opmerker wel iets te zien viel. Een oppervlakkige voorbijganger schonk er geen aandacht aan, doch als men het goed bekeek, zag men, dat het zich onderscheidde van de andere. In het dorp hadden alle huizen vriendelijk rood en groen geschilderde luiken. 's Zomers stonden er bakken met vuurrode geraniums op de kozijnen en in de tuinen was altijd een overvloed van bloemen. In het vroege voorjaar staken de schuchtere sneeuwklonken hun kopjes boven de nog winterse grond en de crocuses maakten alle harten blij met hun hel gele en paarse bloemen. In de zomer keken de zonnebloemen met haar goudgele gezichten trots de wereld in en in het najaar zetten de felrode dahlia's de tintjes in een helle gloed.

Maar het huis aan de rand van het dorp had geen vriendelijk rode luiken en in de tuin bloeiden geen bloemen. Neen, de luiken waren degelijk bruin geschilderd en in de tuin groeiden uitsluitend nuttige gewassen. Het zonderlingste van alles was echter de bewoner, een oude man, die zich met niemand bemoeide. Hij vertoonde zich nooit in het dorp; misschien durfde hij het niet meer, omdat de mensen hem heimelijk uitlachten en de kleine kinderen angstig naar hun moeder liepen als zij hem zagen.

Toch was dit alles zijn eigen schuld! Als de kinderen uit het dorp op warme zomerdagen om water kwamen vragen, joeg hij hen met een boos woord weg en als ze vrolijk zingend voorbij trokken, snauwde hij hen toe, dat hij hun gezang niet verdragen kon! Zo had de man geen enkele vriend, zelfs geen hond of kat, want hij hield niet van dieren. De vogels in het bos wisten dan ook, dat bij hem 's winters geen kruimeltje te halen was.

In huis zag alles er echter keurig uit. De man had immers niets anders te doen dan voor zichzelf te zorgen en aan zichzelf te denken!

De Decembermaand was weer aangebroken. De maand met haar donkere, mistige dagen, waarin alle mensen het thuis zo gezellig mogelijk maken. Ook in het dorp maakte iedereen voorbereidingen voor het Kerstfeest, dat altijd een glanspunt was in de lange sombere winter. Maar de oude man merkte er niets van. Hij stond op, ruimde zijn huis op, kookte zijn eten en ging weer naar bed, doch hij miste het stille blijde gevoel, dat de dorps-

bewoners hadden, die weer met verlangen naar de Kerstdagen uitzagen.

De nacht voor Kerstmis had hij echter een vreemde droom. Hij droomde, dat hij nog een kleine jongen was en het Kerstfeest vierde met zijn Vader en Moeder. Zijn Moeder zong Kerstliedjes met hem bij een boom met fonkelende lichtjes en er hing een geur van noten, mandarijnen en chocolademelk in de kamer.

Toen hij wakker werd, was het hem vreemd te moede. Zijn droom stond hem nog even helder voor de geest en deed langvervaagde herinneringen herleven. Hij kon er niet toe besluiten om op te staan. Nadenkend staarde hij voor zich uit. Maar wat was dat? In de verte hoorde hij Kerstliedjes zingen. Hij richtte zich op en luisterde gespannen. Het gezang kwam steeds dichterbij en hij herkende de liedjes van zijn droom. Zonder dat hij het besefte welden er tranen in zijn ogen en een ongekend geluksgevoel maakte zich van hem meester bij het luisteren naar die heldere stemmen.

Opeens werd het gezang gestaakt. — Stil jongens —, hoorde hij een meisjesstem duidelijk zeggen, — anders komt de Isegrim naar buiten. —

Een eindje voorbij zijn huis hieven zij opnieuw een liedje aan en heel langzaam stierven hun stemmen weg.

Verbijsterd liet de oude man zich in de kussens zinken.

— Isegrim, isegrim! —, klonk het hatelijk in zijn oren. Zo noemden de kinderen in het dorp hem en waarschijnlijk de grote mensen ook, als ze tenminste nog geen lelijk naam voor hem bedacht hadden. Het was, of hij plotseling ontwaakte! Hij was immers een Isegrim.

— Waarom heb ik de kinderen altijd verboden te zingen? Waarom gaf ik hen nooit drinken en waarom mochten ze nooit op mijn tuinhekje zitten? —

Hij lag te woelen in zijn bed en kon geen rust vinden. Hij stond op, maakte de kachel aan en sneed brood. Maar steeds zwierven zijn gedachten naar zijn droom en klonk hem de scheldnaam in de oren, die hij vandaag voor het eerst gehoord had.

Opeens trok hij zijn jas aan, nam zijn stok en verliet het huis. Hij kon de eenzaamheid niet langer verdragen. Maar waar moest hij heen? Naar het dorp, waar de kinderen hem „Isegrim” noemden? Neen, daarheen in ieder geval niet. Waarheen dan? Hij wist het niet. Doelloos begon hij te lopen, moeizaam leunend op zijn stok. Al dieper ging hij het bos in en met zijn stok sloeg hij de verrotte bladeren uiteen, die op de paden lagen. De schemer viel in en een kille mist verduisterde de omgeving. De oude man werd moe, maar toch strompelde hij verder, zonder dat hij wist, waarheen. Tenslotte werd hij echter zo moe, dat hij bijna niet verder kon. Hij stond stil, leunde op zijn stok en keek rond. Doch de ondoordringbare mist maakte, dat hij zich niet kon oriënteren. Behalve een klein lichtje op korte afstand kon hij niets ontdekken.

— Misschien is het een huis, — dacht hij, — en kan ik op de stoep wat uitrusten — en langzaam schuifelde hij op zijn doel af.

Ja, het was een huis! Uitgeput zette hij zich neer op de stoep. Hu, het was koud geworden! Hij zette de kraag van zijn jas op en groef zijn handen diep in zijn zakken. Als hij wat uitgerust was, zou hij maar weer naar zijn huis teruggaan.

Opeens werd de deur geopend en hoorde hij een aangename stem zeggen:

— Kom U even warmen bij het vuur, U zult het wel koud hebben. —

Verbaasd sloeg hij zijn ogen op en keek in het gerimpelde gezicht van een grijsaard, waarin een paar heel jonge, heldere ogen hem vriendelijk aanzagen.

— Maar ik ken U helemaal niet —, stamelde hij onthutst.

— U bent vermoeid en U hebt het koud —, zei de grijsaard, — en dat is genoeg. Wacht ik zal U helpen. — Voorzichtig hielp de grijsaard hem opstaan. Het viel niet mee, hij voelde nu pas, hoe koud en moe hij was. Langzaam strompelde hij het huis binnen, doch op de drempel van de kamer bleef hij verrast staan. Een heerlijke geur kwam hem tegemoet, dezelfde uit zijn droom en in een hoek stond een Kerstboom, waarvan de versiering bestond uit een zilveren ster in de top, witte kaarsen en wat engelenhaar! Om een open vuur stonden lage banken, er waren schalen met noten en mandarijnen op tafel en er stond een ketel met chocolademelk te dampen op een lichtje.

— Woont ge hier niet alleen? —, vroeg hij de grijsaard.

— Jazeker, maar ga binnen, straks zult ge alles begrijpen, antwoordde deze en de grijsaard bracht hem naar het haardvuur, sneed brood, bakte een paar eieren en gaf hem vast een beker chocolademelk. Hij deed of dit alles heel gewoon was en de oude eenzame man durfde niets te vragen. Hij keek naar alle heerlijkheden op tafel en dacht: — Zou de grijsaard al deze dingen van de dorpeelingen gekregen hebben? Dan kan ik begrijpen, waarom hij zo gelukkig kijkt. Als de mensen je zoveel geven, moet je wel gelukkig zijn. —

Het haardvuur deed hem merkbaar goed, hij voelde zich slaperig worden en even later dommelde hij zachtjes in. Hoe lang hij geslapen had, wist hij niet, doch hij werd gewekt door een forse ruk aan de bel. Toen hoorde hij veel lawaai in de gang van opgewonden kinderen, die de grijsaard met „grootvader” aanspraken. Waar was hij in verzeild geraakt? Zou hij stilletjes weggaan? Maar de kinderen kwamen de kamer al binnen en hij was toch wel nieuwsgierig, wat er ging gebeuren.

Toen de kinderen hem bij het haardvuur ontdekten en hem wat onwennig, doch volstrekt niet vijandig aanzagen, zei de grijsaard: — Wij hebben vanavond nog een gast, die het Kerstfeest met ons komt vieren. We zullen zorgen, dat het een goed Kerstfeest wordt. —

De kinderen kwamen op de lage banken bij het vuur zitten en een klein meisje legde vertrouwelijk haar handje op zijn knie.

— Noemen ze U ook grootvader? —, vroeg ze vriendelijk.

— Alle oude mensen zijn grootvader en grootmoeder voor de kinderen —, antwoordde de grijsaard in zijn plaats en hij knikte hem vriendelijk toe.

„Grootvader” ging tussen de kinderen zitten en vertelde met klankvolle stem het Kerstverhaal. De kinderen luisterden met opgeheven gezichtjes en hun ogen glansden net zo gelukkig als die van de grijsaard.

Toen het Kerstverhaal uit was, was het even stil doch dan hieven ze Kerstliedjes aan. Teder klonken de melodieën door de kamer.

— Vrede op aarde, In de mensen een welbehagen! —

Wat was het goed in deze stille kamer te zitten en te luisteren naar de heldere kinderstemmen.

Daarna deelde „grootvader” mandarijnen en noten uit en kregen ze elk een kom chocolademelk, waar ze gretig hun handjes omheen sloegen.

Eindelijk werd het voor hen tijd om op te stappen. Ze namen vrolijk afscheid van de grijsaard en begroetten ook hem, of hij een oud vriend was. Och ja, hier wisten ze immers niet, dat hij in zijn dorp „Isegrim” genoemd werd. Toen de kinderen weg waren, viel er een diepe stilte, maar de blijdschap, die ze meegebracht hadden hing nog in de kamer en in de lichtjes van de Kerstboom zag hij nog de twinkeling van hun ogen.

— Kom —, zei hij tot de grijsaard, — ik moet nu weer heengaan. —

De grijsaard hielp hem in zijn jas, die lekker warm was van binnen en liet hem uit. Doch op de drempel hield hij hem nog even staande en zei:

— Ik heb gezien, dat U niet gelukkig bent. Waarschijnlijk staat U alleen in de wereld, net als ik, en voelt U zich eenzaam. Maar onthoudt goed, wat ik nu zeg „gelukkig maken is gelukkig zijn”. Toen sloot hij de deur en de oude man stond buiten, zonder dat hij gelegenheid had gehad iets terug te zeggen of een dankwoord te stamelen. In een blijde stemming ondernam hij de weg naar huis. De mist was opgetrokken en ontelbare sterren flonkerden aan de heldere hemel.

— Gelukkig maken is gelukkig zijn —, prevelde hij langzaam en het was of hij eerst nu deze woorden geheel begreep.

Toen hij thuis kwam, viel het hem voor het eerst op, hoe ongezellig het er was en de volgende dag bracht hij direct veranderingen aan.

In het voorjaar zaaide hij bloemen in zijn tuin en met veel moeite lukte het hem het vertrouwen van de dorpeelingen te winnen. Vanaf die dag kwamen er altijd kinderen in zijn huis, voor wie hij speelgoed maakte en wie hij verhalen vertelde. En ook de ouderen liepen graag even aan om een praatje te maken.

Niemand begreep, waardoor de oude man zo veranderd was en hoe men er ook naar giste; het bleef een raadsel.

Doch in zijn huiskamer hing een klein houten wandbordje, waarop hij geschilderd had „Gelukkig maken is gelukkig zijn”.

Jaarsluiting 30 December 1953

Der traditie getrouw zal op 30 December a.s. de jaar-sluiting plaatsvinden in ons Ontspanningsgebouw.

Op deze avond zullen wij nog eens de gebeurtenissen, welke het afgelopen jaar plaatsvonden overdenken en onze gedachten laten gaan over wat de toekomst ons waarschijnlijk zal brengen.

Het is en goede gedachte deze avond bijeen te komen om de samenwerking en de verbondenheid, die voor een goede gang van zaken op alle gebied noodzakelijk is te stimuleren.

Dit alles zal zijn grondslag vinden in het volgende programma, dat op deze avond ons gehele personeel zal worden aangeboden:

1. Opening.
2. Pianospel door mejuffrouw Joke Scheurer.
3. Film: Ik wil leven.
4. Pauze.
5. Pianospel door mejuffrouw Joke Scheurer.
6. Toespraak door de heer L. W. v. d. Heem.
7. Sluiting.

De toegangsbewijzen zullen op de gebruikelijke wijze uitgereikt worden in het ontspanningsgebouw gedurende beide pauze's op Maandag 28 December 1953.

Wij willen deze aankondiging gaarne besluiten met de opwekking deze speciale avond niet te verzuimen.

Jaarsluiting Utrecht

29 Dec. 1953 in gebouw K. en W., Utrecht; Mariaplaats.

1. Opening.
2. Zangkoor Culturele Ontspannings-Vereniging (C.O.V.) der Woningbouwver. Utrecht, dir. A. Heerkens.
 - a. Largo Händel
 - b. Jubilate Deo Orlando Lassus
 - c. Pools Volkslied bew. Henk Badings
 - d. Ave Verum Mozart
 - e. Deep River bew. v. d. Rovaart

3. Film „Hongerig Vuur”

Pauze

4. Zangkoor C.O.V.:
 - a. Slavenkoor Verdi
 - b. O, Gulden Hoofd Jac. Bonset
 - c. Serenade van een landsknecht Orlando Lassus
 - d. De nacht Schubert
 - e. Rosen in Tirol Carl Zeller
5. Jaarrede door de heer L. W. v. d. Heem
6. Sluiting.

Kaarten te verkrijgen bij afd. Personeelszaken en de Kern.

Kent Uw Industrie

Onder bovenstaande titel organiseert de Kern op Maandag 4 Januari 1954 een filmavond, alwaar de cineast de heer W. Beits Jr. een film zal inleiden, toelichten en vertonen die is opgenomen in verschillende Nederlandse fabrieken.

In deze film zult U o.a. zien de vervaardiging van allerlei huishoudelijke voorwerpen uit draad, zoals die bij Tomado worden gemaakt, het maken van zachte zeep, huishoud- en toiletzeep bij de Adelaar, de bereiding en verpakking van mosterd bij Van Rijn, de samenstelling van Felix kattenbrood, het maken van „Goodyear”-schoenen en tenslotte de vervaardiging van Gero-zilveren lepels en vorken.

U krijgt dus een avond waar het Nederlands Fabrikaat in het middelpunt van de belangstelling zal worden gesteld en wij kunnen U verzekeren dat het een interessante avond zal worden, vooral voor onze mensen, die met de fabricage te maken hebben omdat zij op deze wijze eens kennis kunnen maken met andere Nederlandse bedrijven. De kaartuitreiking vindt plaats op de gebruikelijke wijze gedurende beide pauze's in ons Ontspanningsgebouw en de juiste datum zal nog nader op de mededelingenborden worden bekend gemaakt.

Trek er op uit Solexers

Deze winter zijn de weergoden ons bijzonder mild gestemd. Hoewel wij anders 's-winters ons Solexje alleen gebruiken om naar en van de fabriek te rijden, verlokt ons zo nu en dan het weer om een tochtje te gaan maken. Misschien hebt U familie of kennissen buiten de stad, maar die moeten natuurlijk niet meer dan 3 à 4 uur rijden van U vandaan wonen, dan kunt U hen eens een extra bezoek brengen.

Zo niet, dan een flinke rondrit van enkele uren in moeder natuur. U zult geen last hebben van die enorme drukte op de rijwielpaden, waarmede wij 's-zomers zo geplaagd worden.

Bij een dergelijk tochtje blijft het zaak om je warm te kleden. Een lederen- of Solexjas bewijst goede diensten, maar vooral moeten Uw onderdanen van een paar beenpijpen worden voorzien en zijn Uw handschoenen van wol of met wol gevoerd onontbeerlijk.

Wij raden U aan, trek er eens voor een tourtje op uit, het zal U best bevallen.

Kiest U als einddoel een familie- of kennissenbezoek, dan zult U bemerken, dat Uw komst in de winter zeer speciaal gewaardeerd wordt en vooral als het met de Kerstdagen plaats vindt.

BONTE AVOND 1954

Artisten gevraagd

Zij, die willen optreden op onze volgende Bonte Avond, hetzij met zang, muziek of wat dan ook, kunnen zich opgeven bij de heer Koopman, Typekamer Hoofdkantoor, liefst per boodschappendienst, met opgave van afdeling en wat men wil doen.